

ADVIES
VAN 28 JANUARI 2015
OVER HET VOORONTWERP RUP
UITBREIDING TRANSPORTBEDRIJF H. ESSERS

INHOUD

I. SITUERING	2
II. PLAN-MER, PASSENDE BEOORDELING EN VEILIGHEIDSRAPPORTAGE	2
III. ALGEMENE BEOORDELING	4

I. SITUERING

1. SARO ontving op 18 november 2014 een adviesvraag van Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw over het voorontwerp gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP) 'uitbreiding regionaal bedrijventerrein voor logistieke bedrijven H. Essers'. Omwille van de eindejaarsperiode gaat SARO met voorliggend advies, goedgekeurd door de raad op 28 januari 2015, voorbij aan de vooropgestelde adviestermijn van 60 dagen.
2. Het plangebied omvat de bestaande bedrijfsvestiging en de uitbreiding van H. Essers Logistics Company aan de Transportlaan in Genk. Het plangebied is gelegen op het grondgebied van Genk en Zonhoven, net ten zuiden van de E314 en ten westen van de Transportlaan. De bedrijfssite situeert zich aan de westelijke rand van de industriegebieden Genk-Noord, Hermes logistieke zone en Winterslag transportzone binnen het regionaal stedelijk gebied Hasselt-Genk. De bedrijvencluster omvat in hoofdzaak bedrijven die zich richten op transport, distributie en logistiek.
3. Voorliggend RUP geeft invulling aan de beslissing van de Vlaamse Regering van 6 december 2013 betreffende de voorlopige vaststelling van het ontwerp van gewestelijk RUP 'afbakening regionaalstedelijk Hasselt-Genk'.¹ Bij de goedkeuring van dit RUP besliste de Vlaamse Regering tevens om *'de Vlaamse minister, bevoegd voor ruimtelijke ordening, te gelasten een planningsproces op te starten voor de uitbreiding van het logistiek bedrijf Essers.'*²

Voorliggend RUP is gericht op de uitbreiding van het transportbedrijf H. Essers aansluitend bij de bestaande bedrijfsvestiging aan de Transportlaan. De huidige bestemming van deze uitbreidingszone (12 ha) is natuurgebied en wordt met voorliggend RUP herbestemd naar industriegebied. De geplande uitbreiding situeert zich bovendien in de SBZ-H 'Valleien van de Laambeek, Zonderikbeek, Slangebeek en Roosterbeek met vijvergebieden en heiden' en de relictzone 'Bossen en heide van Midden-Limburg.'

Het voorliggend RUP realiseert bovendien een aanpassing van de afbakeningslijn van het regionaalstedelijk gebied Hasselt-Genk zodanig dat het volledige bedrijventerrein binnen het regionaalstedelijk gebied komt te liggen.

II. PLAN-MER, PASSENDE BEOORDELING EN VEILIGHEIDSRAPPORTAGE

4. Het plan-MER, goedgekeurd door de dienst MER op 30 oktober 2014, formuleert milderende maatregelen inzake het behoud van waterinfiltratie, de wijziging van de grondwaterkwaliteit, lichthinder en netwerkeffecten.³ De doorvertaling van deze milderende maatregelen in de stedenbouwkundige voorschriften wordt toegelicht in de toelichtingsnota.

¹ SARO 2013|25 advies van 25 september 2013 over het voorontwerp RUP afbakening regionaalstedelijk gebied Hasselt-Genk.

² Nota VR 2013 0612 DOC. 1331/1TER (pag. 8): *'...De zorg werd uitgesproken dat de afbakeningslijn de uitbreidingsmogelijkheden van het logistiek bedrijf Essers niet zou hypothekeren, vermits die in het buitengebied gesitueerd worden. In de toelichtingsnota was reeds duidelijk aangegeven dat voor de genoemde gebieden en voor het ENA afzonderlijke planprocessen doorlopen worden of dat die in de toekomst nog mogelijk zijn.'*

³ Plan-MER, p. 325-337, p. 395-400.

De watertoets concludeert dat de bijkomende verharding voldoende wordt gemilderd wanneer voldaan wordt aan de infiltratievereisten van de hemelwaterverordening. Daarnaast formuleert de watertoets nog drie specifieke maatregelen m.b.t. het uitvoeren van een infiltratieproef in functie van de aanleg van een infiltratiebekken, het voorzien van een zandvang en olieafscheider voor het lozingspunt en de fysische afscheiding van de bufferzone voor vrachtwagens die in de rand parkeren.

5. De passende beoordeling concludeert dat er geen Europese habitattypes voorkomen in de uitbreidingszone en dat deze zone evenmin een rol kreeg toebedeeld in het rapport inzake de specifieke instandhoudingsdoelstellingen.⁴ Er zijn wel potenties aanwezig voor de ontwikkeling van Europese habitattypes in droge en voedselarme sfeer.

De passende beoordeling komt verder tot de conclusie dat op het niveau van de habitats en soorten van het habitatrictlijngebied geen significante negatieve effecten worden verwacht door het ruimtebeslag als gevolg van voorliggend plan. Het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen zal evenmin in het gedrang komen door het uitvoeren van het voorliggend plan.

Volgende milderende maatregelen worden voorzien: (a) het creëren van geschikte leefgebieden voor de rupsen en adulten van Spaanse vlag in het resterend habitatrictlijngebied ten westen van de uitbreidingszone, (b) het creëren van ruigtevegetaties in de bermen van het fietspad en het ruiter-/MTB-pad ter hoogte van de noordelijke bufferstrook en (c) het vrijwaren van een deel van de populatie tijdens de werkzaamheden. De raad stelt vast dat deze milderende maatregelen voldoende werden doorvertaald in voorliggend RUP.

6. Daarnaast gaat het plan-MER en de toelichtingsnota in op de boscompensatieplicht (bosdecreet) en de compensatie van de verboden te wijzigen vegetaties (natuurdecreet).⁵ Het plan-MER legt aldus een compensatie in natura op van 13,17 ha bos bij voorkeur in de omgeving van de uitbreidingszone; alsook van 1,03 ha bijkomende oppervlakte schraal grasland.⁶

De raad vraagt verdere duiding en concrete afspraken over hoe deze compensaties effectief zullen worden gerealiseerd, dit met een afweging van de belangen van de diverse gebruikers en eigenaars.

7. De stedenbouwkundige voorschriften (artikel 1) laten de vestiging toe van Seveso-inrichtingen. De raad heeft begrepen dat hiermee een regularisatie wordt beoogd van de huidige vergunde toestand.

Aangezien er zich, binnen een afstand van 2 km tot het bedrijventerrein, aandachtsgebieden (zoals woongebieden, kwetsbare locaties en recreatiegebieden) situeren, is de opmaak van een ruimtelijk veiligheidsrapport noodzakelijk. Op basis van het onderzoek van de aandachtsgebieden (o.a. domein Hengelhoef) komt het ontwerp Ruimtelijk Veiligheidsrapport (RVR) tot de conclusie dat er geen reden is om installaties en activiteiten die vallen onder het toepassingsgebied van de Seveso-richtlijn uit te sluiten.

De toelichtingsnota verduidelijkt verder dat het ontwerp RVR nog ter goedkeuring voorligt bij de dienst Veiligheidsrapportage. De beslissing van deze dienst is tot op heden nog niet gekend. Het is evident dat - indien bij de definitieve goedkeuring van het RVR nog voorwaarden worden opgelegd - een aanpassing van het plan en/of de toelichtingsnota moet doorgevoerd worden.

⁴ Plan-MER pag. 375.

⁵ Plan-MER, p. 331.

⁶ Met het decreet tot wijziging van de regelgeving inzake natuur en bos van 9 mei 2014 wordt opgelegd dat ontbossingen groter dan drie hectare steeds een volledige compensatie in natura vereist.

III. ALGEMENE BEOORDELING

8. De raad adviseert het voorliggend ontwerp RUP uitbreiding regionaal bedrijventerrein voor logistieke bedrijven - H. Essers' gunstig gezien:
- de beslissing van de Vlaamse Regering van 6 december 2013 tot opmaak van een gewestelijk RUP voor de uitbreiding van het transportbedrijf Essers;
 - de vraag naar bijkomende ruimte voor het bedrijf omwille van de gedeeltelijke omschakeling van opslag en distributie naar farma-activiteiten;⁷
 - het plan-MER (pag.26) alternatieve locaties onderzocht en aangeeft dat omwille van de omschakeling naar farma-activiteiten en andere criteria de uitbreiding op andere locaties niet langer haalbaar is;
 - het ruime planologisch onderzoek ter onderbouwing van voorliggend RUP;
 - de doorvertaling van de milderende maatregelen van het plan-MER in voorliggend RUP en in de stedenbouwkundige voorschriften;
 - de conclusie van de passende beoordeling.

De raad vraagt wel specifiek aandacht voor de noodzakelijke compensatie voor natuur en bos en vraagt verdere duiding en concrete afspraken over hoe deze compensaties effectief gerealiseerd zullen worden; dit met een afweging van de belangen van de diverse gebruikers en eigenaars.

9. Aanvullend wenst de raad nog de nadruk te leggen op de goedkeuring van de Vlaamse Regering van 23 april 2014 van 36 besluiten tot aanwijzing van de speciale beschermingszones in het kader van de Habitatrichtlijnen en tot vaststelling van de bijhorende instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten in het kader van de Vogel- en Habitatrichtlijn.⁸

Om de taakstelling inzake natuur tegen 2020 te kunnen realiseren worden managementplannen stapsgewijs opgesteld. Het is daarbij de bedoeling om gradueel de doelen van de SBZ's tot op perceelsniveau toe te wijzen.

Momenteel worden binnen dit graduele proces onder meer zoekzones (gebieden die in functie staan van de realisatie van de vooropgestelde doelen) aangeduid.

De raad vraagt om in de toelichtingsnota bij voorliggend RUP duidelijk aan te tonen dat het RUP voldoende is afgestemd met de beslissing van de Vlaamse Regering van 23 april 2014 inzake de instandhoudingsdoelstellingen en dat het voorliggend RUP aldus geen hypotheek legt op het beoogde instandhoudingsbeleid.

Standpunt Natuurpunt:

De speciale beschermingszone bevindt zich in een ongunstige staat van instandhouding. Het plan dat voorligt verzaakt aan het nemen van passende maatregelen om ervoor te zorgen dat verslechtering van de betrokken habitats wordt voorkomen. Bij gebrek aan een integraal project, is het plan in strijd met artikel 6.2 van de habitatrichtlijn.

Bovendien staat de passende beoordeling haaks op het RUP. Zo argumenteert de passende beoordeling dat de uitbreidings-zone van Essers niet in aanmerking komt voor de realisatie van doelen, terwijl het RUP voorziet in een natuurbuffer waar men alsnog dezelfde doelen lokaliseert (Spaanse vlag).

⁷ De toelichtingsnota stelt: 'Wat toen [anno 2009] niet voorzien kon worden was dat deze markt [farma] zo snel zou groeien en dat zelfs 40.000m² oppervlakte niet zou volstaan om deze regio te bedienen.'

⁸ De Vlaamse Regering keurde op 23 april 2014 de instandhoudingsdoelstellingen voor 34 Natura-2000 gebieden goed. De instandhoudingsdoelstellingen kwamen tot stand in de loop van 2013 na een breed wetenschappelijk en maatschappelijk overleg en zijn erop gericht de engagementen na te komen die Vlaanderen aanging in het kader van het Natura 2000-netwerk.

Op zich is ook de passende beoordeling niet consistent: de mitigerende maatregelen bevatten ook feitelijke habitatcompensatie. Dit impliceert dat het project wel degelijk significante effecten genereert. Derhalve had deze compensatie verankerd moeten worden in de MER/passende beoordeling/project, en niet erbuiten.

Los van de opportuniteitsvraag kan Natuurpunt niet anders dan het RUP negatief te adviseren. Een ander signaal zou enkel tot rechtsonzekerheid leiden